

**ONDÖRT İLDE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE
YİRMİYEDİ İLÇE KURULMASI İLE
BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

ŞUBAT-2014

1. 6360 SAYILI KANUNUN GETİRDİKLERİ

2. DEVİR TASFİYE VE PAYLAŞTIRMA İŞLEMLERİ

**3. MAHALLİ İDARELERDE OLUŞAN İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ
VE KAMU KURUMLARINA DEVİRİ**

4. SU KANAL İDARESİ

1. 6360 SAYILI KANUNUN GETİRDİKLERİ

Bu Kanunla;

- Mevcut büyükşehir belediyelerinin sınırı il sınırına genişletilmektedir.
- Nüfusu 750.000'in üzerinde olan illerin il belediyeleri, sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesine dönüştürülmektedir.
- Büyükşehirlerdeki il özel idarelerinin, belde belediyelerinin ve köylerin (orman köyleri dahil) tüzel kişilikleri kaldırılmaktadır.
- Büyükşehirle dönüştürülecek illerde 27 yeni ilçe kurulmaktadır.
- Nüfusu 2.000'in altında olan 503 belde belediyesinin tüzel kişiliği sona erdirilmektedir.
- Yerel yönetimler alanında yaşanan bazı sıkıntıların giderilmesi amacıyla yerel yönetimlerle ilgili kanunlarda çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

- **Kanun genel itibariyle, ilk mahalli idareler seçiminde yürürlüğe girecek olup;**
 - ✓ Mevcut köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği ilk mahalli idareler seçimine kadar devam edecektir.
 - ✓ Mevcut il ve ilçe belediyeleri de halihazır statülerini ilk mahalli idareler seçimine kadar sürdüreceklidir.
- **Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye ve köylerin,**
 - ✓ Menkul ve gayrimenkulleri üstündeki tasarrufları,
 - ✓ **Yeni personel istihdamı,**
 - ✓ İmar uygulamaları ve
 - ✓ **Borçlanmaları sınırlandırılmakta,**
- **Ayrıca katılım sonrasında bunların paylaşımı da düzenlenmektedir.**

- İstanbul ve Kocaeli hariç, büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareler yatırım bütçelerinin en az %10'unu 10 yıl süre ile bu Kanun kapsamında belediye sınırlarına dâhil olan yerleşim yerlerinin altyapı hizmetleri için ayırmaları ve kullanmaları zorunlu hale getirildi.
- **Belediyelerin bu Kanunla sorumluluk alanına giren yerleşim yerlerine seçimden önce hizmet götürebilmesine imkan sağlandı.**
- Büyükşehirlerde yeni bir ilçe belediyesinin kurulabilmesi için asgari 50.000 olan nüfus kriteri, 20.000'e çekildi.
 - ✓ **Ayrılan belediyenin de nüfusu yüz binin altına düşmemelidir.**
- Mahalle kurulması için nüfus kriteri 500 olarak belirlendi.
(Çiğli-Tuzla mh. 11, Kayapınar-Payas mh. 130.875)

KANUNUN GETİRDİKLERİ

S.NO	İL ADI	NÜFUS		S.NO	İL ADI	NÜFUS
1	AYDIN	999.163		8	MANİSA	1.340.074
2	BALIKESİR	1.154.314		9	MUĞLA	838.324
3	DENİZLİ	942.278		10	TEKİRDAĞ	829.873
4	HATAY	1.474.223		11	TRABZON	757.353
5	KAHRAMANMARAŞ	1.054.210		12	ŞANLIURFA	1.716.254
6	MARDİN	764.033		13	VAN	1.022.532
7	MALATYA	757.930		14	ORDU	743.006 (771.000)

YENİ BŞB' LERDE TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN BELDE VE KÖYLER

İl	Belde	Köy	Orman Köyü	Toplam Köy
AYDIN	36	150	340	490
BALIKESİR	34	93	799	892
DENİZLİ	68	60	299	359
HATAY	64	215	147	362
MALATYA	39	292	203	495
MARDİN	21	327	260	587
MANİSA	68	132	648	780
K.MARAŞ	52	178	299	477
MUĞLA	49	25	371	396
ORDU	53	110	371	481
TEKİRDAĞ	24	120	137	257
TRABZON	57	212	265	477
ŞANLIURFA	15	1.135	17	1.152
VAN	8	558	22	580
TOPLAM	588	3.607	4.178	7.785

MEVCUT BŞB' LERDE TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN BELDE VE KÖYLER

İl	Belde	Köy	Orman Köyü	Toplam Köy
ADANA	21	152	315	467
ANKARA	20	274	398	672
ANTALYA	74	52	487	539
BURSA	21	73	586	659
DİYARBAKIR	12	480	323	803
ERZURUM	14	618	348	966
ESKİŞEHİR	14	156	215	371
GAZİANTEP	13	257	182	439
İSTANBUL	-	-	151	151
İZMİR	23	54	543	597
KAYSERİ	32	274	121	395
KOCAELİ	-	-	232	232
KONYA	168	288	296	584
MERSİN	41	80	429	509
SAKARYA	12	18	410	428
SAMSUN	23	137	809	946
Toplam	488	2.913	5.845	8.758

TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN BELDE VE KÖYLER

	BELDE		KÖY (30 BŞB)	
	30 BŞB (TÜM BELDELER)	51 İL (NÜFUSU 2.000’NİN ALTINDA – 536) (2011)	KÖY	ORMAN KÖYÜ
	1.076	503	6.520	10.024
	TOPLAM 1.579		16.544	

1950'den sonra ülkemizde belediye sayılarında önemli artışlar olmuştur.

Yılı	Belediye Sayıları
1923	421
1930	492
1940	549
1950	628
1960	995
1970	1.303
1980	1.727
1990	2.061
2000	3.215
2005	3.225
2013	2.950
2014 (Seçim Sonrası)	1.396

ÜLKEMİZDE VE DİĞER ÜLKELERDE BELEDİYE SAYILARINDAKİ DEĞİŞİM

1950 – 2000 yılları arasında bazı Avrupa ülkelerinin belediye sayılarında meydana gelen değişimler;

ÜLKELER	1950	2000	DEĞİŞİM
AVUSTURYA	3.999	2.301	- %42
BELÇİKA	2.669	589	- %78
BULGARİSTAN	2.178	255	- %88
DANİMARKA	1.387	275	- %80
ALMANYA	24.272	8.077	- %67
İSVEÇ	2.281	286	- %87
İNGİLTERE	2.028	484	- %76
TÜRKİYE	628	3.215	+%513

DÜZENLEMeye NEDEN İHTİYAÇ DUYULDU

- 1950 – 2000 yılları arasında Avrupa’da yerel yönetimler alanında eğilim;
 - ✓ Nüfus ve alan açısından optimal hizmet ölçeğine ulaşabilmek için belediyeler birleştirilerek sayılarının azaltılması yönündedir.
- Ülkemizdeyse aynı dönemde hizmet ölçeği göz önünde bulundurulmadan yalnızca bir parametreye (nüfus) dayanarak kurulan yeni belediyeler ile belediye sayılarının arttırılması yönündedir.
 - ✓ Bugün gelinen noktada belediyelerimizin üçte ikisi nüfus açısından gerekli kriteri taşımamaktadır.

BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYELERİ

16+14 BŞB	Yeni Kurulacak İlçe Sayısı	Mevcut Büyükşehir İlçe Sayısı	Dönüştürülecek İlçe Sayısı	Genel Toplam
Toplam	25+ 2*	143	351	519

***Zonguldak ilinde kurulan Kilimli ve Kozlu ilçeleri**

YENİ BÜYÜKŞEHİRLERİN İLÇE BELEDİYELERİ

İl	Merkez İlçe Nüfusu	Yeni Kurulacak İlçe Sayısı	Mevcut İlçe Sayısı
AYDIN	255.292	1	16
BALIKESİR	331.788	2	18
DENİZLİ	540.989	1	18
HATAY	464.947	4	11
MALATYA	488.247	0	13
MANİSA	349.236	2	15
MARDİN	138.850	1	9
K.MARAŞ	545.704	2	9
MUĞLA	97.207	2	11
ORDU	186.000	1	18
TEKİRDAĞ	173.162	3	8
TRABZON	305.231	1	17
ŞANLIURFA	763.090	3	10
VAN	445.915	2	11
Toplam	5.085.658	25	184

KARŞILAŞTIRMALI GENEL TABLO

	MEVCUT DURUM	YENİ DURUM
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	16	30
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİ	143	519
İL BELEDİYESİ	65	51
İLÇE BELEDİYESİ	749	400
BELDE BELEDİYESİ	1.977	396
TOPLAM BELEDİYE	2.950	1.394
İL ÖZEL İDARESİ	81	51
KÖY	34.283	17.739

YENİ DURUMDA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİS ÜYE SAYILARI

İL	MEVCUT DURUM	YENİ DURUM		İL	YENİ DURUM
ADANA	38	78		AYDIN	81
ANKARA	106	138		BALIKESİR	87
ANTALYA	34	100		DENİZLİ	70
BURSA	52	97		HATAY	70
DİYARBAKIR	30	90		MALATYA	49
ERZURUM	21	78		MARDİN	52
ESKİŞEHİR	17	46		MANİSA	80
GAZİANTEP	25	52		K.MARAŞ	55
İSTANBUL	308	308		MUĞLA	59
İZMİR	133	173		ORDU	73
KAYSERİ	31	67		TEKİRDAĞ	48
KOCAELİ	76	76		TRABZON	68
KONYA	27	132		ŞANLIURFA	69
MERSİN	31	77		VAN	62
SAKARYA	51	74			
SAMSUN	26	83			

BŞB'LERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

➤ Büyükşehir Belediyelerinin Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Aldığı Pay

İlde toplanan GBVG'den aldığı
%5'lik pay:
✓ %70 doğrudan,
✓ %30 havuza aktarılarak
nüfus esasına göre,
alınmaktadır.

Büyükşehir ilçe belediyelerinin İller
Bankası'dan aldığı payın %40'ı (%30
BŞB Pay + %10 İSKİ Payı)

BŞB'LERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **ESKİ DURUM:** BŞB sınırları içerisinde toplanan GBVG tahsilatının **%5'i** büyükşehir belediyesi payı olarak ayrılmaktadır. Maliye Bakanlığı bu payın;
 - ✓ **%70'ini doğrudan ilgili büyükşehir belediyesine;**
 - ✓ **%30'unu** ise havuzda toplayarak tüm BŞB'lere nüfuslarına göre dağıtmaktadır.

- **KANUN SONRASI:** İl genelinde toplanan GBVG'nin **%6'sı BŞB payı** olarak ayrılacaktır. Maliye Bakanlığı bu payın;
 - ✓ **%60'ını doğrudan,**
 - ✓ **Kalan %40'ını bir havuzda toplayarak;**
 - **%30'unu yüzölçümüne göre,**
 - **%70'ini nüfusa göre**

dağıtacaktır.

- **ESKİ DURUM:** Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin **%2,50'si** nüfus esasına göre, mevcut büyükşehir ilçe belediyeleri payı olarak ayrılmaktadır. İller Bankası bu payın;
- ✓ **%10'unu** bağlı idareye;
 - ✓ **%30'unu büyükşehir belediyesine;**
 - ✓ **%60'ını** da ilçe belediyesine dağıtmaktadır.

BİRİMLER	ESKİ DURUM				KANUN SONRASI YENİ DURUM			
	Birim Adedi	Nüfus	GBVG Aldığı Pay (%)	Miktar	Birim Adedi	Nüfus	ÖNERİLEN GBVG Payı	Miktar
Büyükşehir İlçe Belediyesi	143	34.833.806	2,5	6.660.564.617	519	57.240.210	4,5	11.989.016.310
Diğer Belediyeler	2.791	27.908.348	2,85	7.591.173.088	854	11.890.924	1,5	4.047.457.768

- **KANUN SONRASI:** Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin %4,50'si büyükşehir sınırları içindeki ilçe payı olarak ayrılacaktır. İller Bankası bu payın;
- ✓ **%10'unu yüzölçümüne, %90'ını nüfusa göre hesaplayarak ilçe payını belirleyecektir.**
 - ✓ **Belirlenen ilçe payının:**
 - **%10'u** bağlı idare payı olarak;
 - **%30 'u büyükşehir belediyesi payı olarak;**
 - **%60'ı** da ilçe payı olarak dağıtılacaktır.

ÖZEL İDARELERİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **ESKİ DURUM** : Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin % 1,15'i İl Özel İdare payı olarak ayrılmaktadır.
- İl Özel İdarelerinin GBVG tahsilatından aldıkları pay % 0,5'e düşürülmekte;
 - ✓ **30 ilde il özel idare teşkilatları kaldırılmakta;**
 - ✓ **Kalan 51 il özel idaresine aynı usulle ödenek dağıtılmasına devam edilecektir.**

BELEDİYELERE AKTARILACAK İLAVE KAYNAK (KANUNUN GETİRDİĞİ MALİ YÜK)

➤ Bu Kanun ile getirilen:

- ✓ 14 büyükşehir belediyesi kurulması,
- ✓ 14 büyükşehir belediye sınırının değiştirilmesi,
- ✓ % 5' lik payın % 6' ya çıkarılması,

14 BŞB' NİN KURULMASI (BU İLLERDEKİ GBVG'NİN %5 'İ)	729.006.600 TL
MEVCUT BŞB' LERİN SINIRLARININ İL SINIRI OLMASI (BÜYÜKŞEHİR SINIRINA YENİ GİREN İLÇELERİN GBVG'SİNİN %5'İ)	210.546.321 TL
BŞB'LERİN GBVG'DEN ALDIĞI PAY %5'TEN %6'YA ÇIKARSA	2.073.080.559 TL
* TOPLAM	3.012.633.480 TL

* 2011 yılı bütçe verilerine göre hesaplanmıştır.

16 İLDE MAHALLİ İDARELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2012

İli	NÜFUS (TÜM İL SINIRI)	MEVCUT	30 BŞB	ARTIŞ ORANI
		TÜM BELEDİYELER+ ÖZEL İDARELERİN TAHAKKUKU	TÜM BELEDİYELER TAHAKKUKU	
ADANA	2.108.805	660.909.474	713.131.946	8%
ANKARA	4.890.893	2.437.979.439	2.494.609.045	2,32%
ANTALYA	2.043.482	615.847.634	808.672.837	31%
BURSA	2.652.126	917.712.048	974.872.191	6%
DİYARBAKIR	1.570.943	450.041.933	541.180.009	20%
ERZURUM	780.847	227.052.926	399.173.078	76%
ESKİŞEHİR	781.247	267.723.351	341.081.747	27%
GAZİANTEP	1.753.596	536.610.148	532.687.826	-1%
İSTANBUL	13.624.240	7.459.772.701	7.403.431.657	-0,76%
İZMİR	3.965.232	2.107.910.145	2.279.829.882	8%
KAYSERİ	1.255.349	411.735.349	499.386.495	21%
KOCAELİ	1.601.720	970.761.502	1.053.583.517	9%
KONYA	2.038.555	654.568.493	869.118.316	33%
MERSİN	1.667.939	608.374.782	738.046.007	21%
SAKARYA	888.556	245.782.562	288.579.434	17%
SAMSUN	1.251.729	353.645.944	447.082.505	26%
TOPLAM	42.875.259	18.926.428.430	20.384.466.492	

14 İLDE MAHALLİ İDARELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2012

İli	NÜFUS (TÜM İL SINIRI)	MEVCUT	30 BŞB	ARTIŞ ORANI
		TÜM BELEDİYELER+ ÖZEL İDARELERİN TAHAKKUKU	TÜM BELEDİYELER TAHAKKUKU	
AYDIN	999.163	231.178.904	343.784.791	49%
BALIKESİR	1.154.314	260.840.471	445.728.643	71%
DENİZLİ	942.278	236.813.729	358.029.209	51%
HATAY	1.474.223	354.361.044	526.537.754	49%
KAHRAMANMA RAŞ	1.054.210	275.093.452	395.839.257	44%
MALATYA	757.930	204.388.928	300.806.114	47%
MANİSA	1.340.074	334.052.307	496.738.242	49%
MARDİN	764.033	218.172.242	265.538.502	22%
MUĞLA	838.324	178.406.570	359.838.508	102%
ORDU	714.390	192.409.989	243.067.020	26%
ŞANLIURFA	1.716.254	413.571.837	596.651.028	44%
TEKİRDAĞ	829.873	203.005.015	357.780.604	76%
TRABZON	757.353	191.883.377	261.332.507	36%
VAN	1.022.532	229.787.791	411.462.265	79%
TOPLAM	13.542.243	3.523.965.654	5.363.134.446	

16 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2012

İlİ	BŞB	MEVCUT	İL	30 BŞB
	NÜFUS	TOPLAM BŞB TAHAKKUKU	NÜFUSU	TOPLAM BŞB TAHAKKUKU
ADANA	1.617.284	329.147.332	2.108.805	449.063.383
ANKARA	4.550.662	1.723.573.584	4.890.893	1.866.429.941
ANTALYA	1.041.972	248.405.018	2.043.482	540.041.831
BURSA	1.948.744	497.305.270	2.652.126	654.792.865
DİYARBAKIR	875.069	162.605.123	1.570.943	335.532.073
ERZURUM	382.383	76.328.289	780.847	265.199.420
ESKİŞEHİR	648.396	143.633.644	781.247	227.853.176
GAZİANTEP	1.393.289	255.747.637	1.753.596	322.412.004
İSTANBUL	13.483.052	5.598.385.479	13.624.240	5.852.974.153
İZMİR	3.366.947	1.527.120.027	3.965.232	1.809.539.681
KAYSERİ	977.240	206.357.141	1.255.349	326.588.203
KOCAELİ	1.499.958	755.267.320	1.601.720	866.039.085
KONYA	1.073.791	220.528.239	2.038.555	568.866.375
MERSİN	859.680	299.663.972	1.667.939	520.520.387
SAKARYA	577.233	108.522.300	888.556	179.306.580
SAMSUN	538.106	128.464.653	1.251.729	288.059.639
TOPLAM	34.833.806	12.281.055.027	42.875.259	449.063.383

14 YENİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2012

İli	İL BLD. NÜFUSU	MEVCUT	İL NÜFUSU	14 BŞB
		İL BELEDİYESİ TAHAKKUKU		TOPLAM BŞB TAHAKKUKU
AYDIN	191.037	45.335.611	999.163	216.191.387
BALIKESİR	263.000	62.559.830	1.154.314	289.142.782
DENİZLİ	511.751	121.312.188	942.278	229.836.980
HATAY	213.296	50.846.734	1.474.223	349.956.519
KAHRAMANMA RAŞ	428.724	101.815.550	1.054.210	250.508.115
MALATYA	419.959	99.382.755	757.930	192.653.734
MANİSA	301.218	71.936.404	1.340.074	320.016.581
MARDİN	88.054	23.644.025	764.033	162.928.943
MUĞLA	62.635	15.172.098	838.324	240.726.271
ORDU	145.455	34.471.769	714.390	151.336.324
ŞANLIURFA	515.199	124.651.074	1.716.254	368.686.360
TEKİRDAĞ	147.490	34.911.470	829.873	252.593.114
TRABZON	239.704	56.833.889	757.353	167.139.608
VAN	353.419	84.625.007	1.022.532	261.076.577
TOPLAM	3.880.941	927.498.402	14.364.951	216.191.387

- **Büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyelerine tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilme imkânı getirildi.**
- **Belediyelere mabetlere yardım yapma imkânı verildi.**
- **Belediyeler meclis kararıyla mabetlere içme ve kullanma suyunu ücretsiz veya indirimli verebilecektir.**
- **Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek ve yıkmak görevi büyükşehir ilçe belediyelerine verilmektedir. Bu konularda ilçe belediyelerinin her türlü yardım talebi büyükşehir belediyelerince karşılanacaktır.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- **Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya ve gerekli koordinasyonu sağlamaya yetkili kılındı.**
- **Büyükşehir belediyeleri bazı görevlerini meclis kararıyla ilçe belediyelerine devredebilecek veya birlikte yapabilecektir.**
- **Büyükşehir belediyelerine kanunla verilen görevlerle sınırlı olarak, yurtiçi ve yurtdışında kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum örgütleriyle birlikte ortak hizmetler ve projelerle ilgili harcama yapma imkanı getirildi.**

- **Büyükşehir belediyelerinin şirketlerine ihalesiz verdiği otopark, büfe ve çay bahçelerinin üçüncü kişilere devir işlemlerinin Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olacağı düzenlendi.**
- **Köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerini ilçe merkezine bağlayan yolların yapım ve bakımı büyükşehir belediyesine verildi.**
 - ✓ **Büyükşehirin sorumluluğundaki yolların temizliği ve karla mücadelesi büyükşehir belediyesine verildi.**
- **Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin Ulaşım Koordinasyon Merkezine üye olarak katılması düzenlendi.**
- **İmar mevzuatı uyarınca ilçe belediyelerinin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirlerin, tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılması ve büyükşehir belediyelerince bu gelirlerin sadece otoparkların inşasında kullanılması düzenlendi.**

- **Köy iken mahalleye dönüşen yerlerde 6 Aralık 2012/(Ordu için 22.03.2013) tarihi itibarıyla mevcut olan yapılarda faaliyet gösteren işletmeler ruhsatlı sayılmaktadır.**
 - ✓ **Belediyelerin/il özel idareleri bu işletme ve sahiplerini hemen tespit etmesi gerekiyor.**
- **Bu işletmelerin bulunduğu binalar ile bu yerlerde kanunun yayımlandığı tarihte mevcut olan konutlar Belediye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Üniversiteler tarafından ilgili mevzuat ile fen ve sanat kurallarına uygun olduğu tespit edilenler iskan açısından ruhsatlı sayılır.**
- **Ayrıca bu yapılar elektrik, su gibi kamu hizmetlerinden yararlandırılır.**

- Mahalleye dönüşen köylerde **Emlak Vergisi**, 2464 sayılı Kanunca alınması gereken **vergi ve harçlar** 5 yıl süreyle alınmaz.
- Mahalleye dönüşen köylerde faaliyet gösteren esnafa **Gelir Vergisi Kanununca** tanınan muafiyetler **31.12.2017** tarihine kadar devam eder.
- Bu Kanunla mahalleye dönüşen köylerde 5 yıl süreyle içme ve kullanma suyu için en düşük tarifenin % 25'i geçmeyecek şekilde ücret belirlenir.
- **2004 yılında 5216 sayılı Kanunla mahalleye dönüşen köylerde bu haklardan yararlanır.**

- Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde yapılacak ticari amaç taşımayan yapılar ile ilgili “Tip Proje” uygulaması getirilerek, vatandaşın proje bedeli gibi ek külfetlerin altına sokulmasının önüne geçildi.
- Belediyeler, uluslararası müsabakalarda üstün başarı gösteren sporcuların yanında antrenörlerine ve uluslararası müsabakalarda başarı gösteren öğrencilere de ödül verebilecektir.
- Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu **100.000’in** üzerindeki belediyelere kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açma zorunluluğu getirildi.

- **Belediyelere baz istasyonlarına ücret karşılığında yer seçim belgesi düzenleme yetkisi verildi. Büyükşehir sınırları içerisinde yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir.**
 - ✓ **Baz istasyonun kurulacağı yer ve alınacak ücret Ulaştırma Bakanlığınca belirlenecektir.**
- **Belediyelerce yol harcamalarına katılma payının alınıp alınmayacağı hususu belediye meclisinin yetkisine bırakılmaktadır.**
 - ✓ **Ayrıca tarh edilmemiş yol harcamalarına katılma payının belediye meclis kararıyla alınamayabileceği düzenlenmektedir.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde, Maden Kanunu ile Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununa göre il özel idarelerine verilen yetki ve görevler valiliklerce yerine getirilecektir.
- İl özel idaresi bulunmayan illerde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12. maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütülür.

- **Büyükşehir belediye başkanı seçiminde seçim çevresi tüm ilin genelidir.**
- **Mahalli idareler seçiminde köyde oturan bir seçmen ;**
 - ✓ **Muhtar ve ihtiyar heyeti,**
 - ✓ **İlçe belediye meclisi,**
 - ✓ **İlçe belediye başkanı,**
 - ✓ **Büyükşehir belediye başkanı,**

Seçimi için oy kulanır.

➤ **Merkezi idarenin taşrada yürüttüğü işlerle ilgili olarak;**

- ✓ **Hizmetlerin etkinliğini ve verimliliğini arttırmak,**
- ✓ **Kaynakların yerinde kullanımını sağlamak,**
- ✓ **Hizmetteki aksamalara engel olmak,**
- ✓ **Denetim alanındaki boşluğu doldurmak,**
- ✓ **Rehberlik etmek,**
- ✓ **Ayrıca Afet ve Acil Yardım Hizmetlerini yürütmek üzere**

Büyükşehir belediyesi bulunan 30 ilde valilik bünyesinde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) kuruldu.

➤ **YİKOB her yıl adli ve askeri kurumlar hariç ildeki tüm kurum ve kuruluşların hizmet ve faaliyetleri hakkında rapor hazırlanacak, valinin görüşü ile birlikte Başbakanlığa ile ilgili bakanlıklara gönderilir.**

- İldeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülmesi gereken hizmetlerin aksamasından dolayı halkın sağlığı, huzuru ve esenliği ile kamu düzeni ve güvenliğinin olumsuz etkilendiği tespit edilmesi durumunda,
 - ✓ **Vali uygun bir süre vererek ilgili kurumdan bu hizmetin yerine getirilmesini ister.**
 - ✓ **Bu süre içinde ilgili hizmet *yerine getirilmezse***
 - ✓ ***Vali bu hizmeti ildeki başka bir kuruma yaptırabilir.***
 - ✓ ***Bu hizmetin bedeli ilgili kurumun pay ve ödeneğinden karşılanır.***
- **Büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilik bünyesinde «112 Acil Çağrı Merkezi» kurulabilmesi sağlandı.**

2. DEVİR TASFİYE VE PAYLAŞTIRMA İŞLEMLERİ

➤ **6360 Sayılı Kanun Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten itibaren tüm illerde;**

- ✓ **Valinin görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında,**
- ✓ **Valinin uygun göreceği kurum temsilcileri,**
- ✓ **İlgili belediye başkanlarından oluşan,**

Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kurulur.

➤ **Bu komisyona yardımcı olmak üzere valinin görevlendirmesiyle alt komisyonlar kurulabilir.**

- ✓ **İlçe düzeyinde de alt komisyon kurulabilir.**

➤ **Komisyonun kararları valinin onayıyla kesinlik kazanır.**

➤ Bu komisyonlar;

- ✓ Tüzel kişiliği sona erecek
 - İl özel idaresi
 - Belde belediyeleri ve
 - Köyler ile
- ✓ Büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyeleri
- ✓ Büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen ilçe belediyelerinin

sahip olduğu malvarlığı/borçları ile personelin devir, tasfiye ve paylaşımı işlemlerini yürütür.

- **Devir ve paylaşırma işlemleri seçimden önce sonuçlandırılacak şekilde komisyonca yapılır.**
- **Devir işlemleri ilk mahalli idareler genel seçimi itibariyle uygulamaya konulur.**
- **Komisyon devir ve paylaşırma işlemi yapacağı zaman belediyeler ve köylerden malvarlığına ilişkin bilgiler ve personel listelerini istemesi gerekir.**
- **Belediyeler ve köyler personeli Komisyona bildirirken kimin hangi işte çalıştığını belirtmesi gerekir.**

➤ İl özel idareleri kanunun yayım tarihinden itibaren bir ay içinde,

✓ **Personelini**

- Memurlar
- **Kadrolu İşçiler**
- Sözleşmeli çalışanlar

✓ **Her türlü taşınır ve taşınmazlarını**

✓ **Hak ve alacaklarını ve**

✓ **Borçlarını**

Valiliğe (Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonuna) bildirmek zorundadır.

➤ **Kanunun yayımlanmasıyla birlikte tüzel kişiliği sona erecek il özel idarelerinin bazı tasarrufları sınırlandırılmaktadır.**

- ✓ Taşınmazların satışı, tahsisi ve kiralanması
- ✓ **Her türlü imar uygulaması (inşaat ruhsatları hariç)**
- ✓ İş ve toplu iş sözleşmesinin imzalanması
- ✓ **İş makineleri ve araçların satışı**
- ✓ Borçlanma işlemleri,

İçişleri Bakanlığının izni/onayına tabidir.

- **Nakil yoluyla da olsa yeni personel alımı yapamaz.**
 - ✓ **Fakat sözleşmeli çalıştırdığı personelin sözleşmesini yenileyebilir.**
 - ✓ **Daha önce çalıştırdığı geçici işçilerin sayısını artırmadan aynı miktarda geçici işçi çalıştırabilir.**
- **Mevcut hizmet alımlarının kapsamını ve personel sayısını genişletecek şekilde hizmet alım sözleşmesi düzenleyemez.**
 - ✓ **Hizmet alım sözleşmesinin süresi tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşmamalıdır.**
 - ✓ **İl özel idaresi 2012 yılında yaptığı hizmet alımı kadar (adam/gün) hizmet alımı yapabilir.**

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ İL ÖZEL İDARESİ TAŞINMAZLAR

- Kapanan il özel idaresinin taşınmazları Komisyon kararıyla;
- ✓ İl özel idaresinin sahip olduğu taşınmazlardan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın ihtiyaç duyacağı taşınmazlar bu başkanlıklara devredilir.
 - ✓ Kamu kurumlarına tahsisli olan taşınmazlar hazineye devredilerek ilgili kurumlara tahsis edilir. Diğer taşınmazlar büyükşehir belediyesine devredilir.
 - ✓ Komisyon, ilçelerde bulunan ve ilçe belediyesinin ihtiyaç duyacağı taşınmazlardan bazılarını veya tümünü ilçe belediyesine devredilebilir.

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ İL ÖZEL İDARESİ TAŞINIRLAR

- Kapanan il özel idaresinin sahip olduğu taşınır Komisyon kararıyla;
 - ✓ İl özel idaresinin sahip olduğu taşınırlardan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın ihtiyaç duyacağı taşınır bu başkanlıklara devredilir.
 - ✓ Kamu kurumlarına tahsisli taşınır ilgili kuruma, diğerleri büyükşehir belediyesine devredilir.
 - ✓ Yeni kurulan ilçe belediyelerinin bir kısım ihtiyaçları bu taşınırlardan karşılanabilir.

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ İL ÖZEL İDARESİ PERSONEL

- İl özel idaresinin personelinden şartları uygun olanlar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın ilgili kadrolarına atanabilir.
- Büyükşehir belediyesinin görev alanına giren işlerde çalışan personel büyükşehir belediyesine/bağlı idareye devredilir.
 - ✓ Katı atık depolama ve bertaraf hizmetleri
 - ✓ Ulaşım ve toplu taşıma hizmetleri
 - ✓ Terminal hizmetleri
 - ✓ Toptancı halleri
 - ✓ Mezbaha Hizmetleri
 - ✓ Mezarlık hizmetleri
 - ✓ İtfaiye hizmetleri
 - ✓ Numarataj hizmetleri

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ İL ÖZEL İDARESİ PERSONEL

Su ve kanalizasyon hizmetlerinde çalışan personel su ve kanalizasyon idaresine devredilir.

- **İlçe belediyesinin görev alanına giren işlerde çalışan personel ilçe belediyesine devredilir.**
- **İl özel idaresi personelini Komisyona bildirirken kimin hangi işte çalıştığını belirtmesi gerekmektedir.**

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELDE BELEDİYELERİ

➤ Büyükşehirlerdeki belde belediyeleri;

- ✓ **Personelini (Memurlar, kadrolu işçiler, sözleşmeli çalışanlar)**
- ✓ **Taşınır ve taşınmazlarını**
- ✓ **İş makinelerini ve diğer taşıtlarını**
- ✓ **Kamu kurumlarına olan alacak ve borçlarını**

bir ay içinde ilçe belediyesine bildirir. Henüz ilçe belediyesi kurulmamış olan yerlerde bildirim il belediyesine yapılır.

➤ Belde belediyelerinin bazı tasarrufları sınırlandırılmaktadır.

A. Aşağıdaki işlemler katılacak ilçe belediyesinin izni/onayına tabidir.

- ✓ **Taşınmazların tahsisi ve kiralınması**
- ✓ **İş ve toplu iş sözleşmesinin yapılması**
- ✓ **Her çeşit imar uygulamaları**
- ✓ **İş makineleri ve diğer araçların satışı**
- ✓ **Tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşmayan borçlanmalar**

B. Aşağıdaki işlemler İçişleri Bakanlığının iznine tabidir.

- ✓ **Taşınmazların satışı**
- ✓ **Tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşan borçlanmalar**

(Müracaatlar valilik kanalıyla yapılacaktır. Valiliğin uygun görüşü aranmaktadır.)

➤ TAŞINMAZLAR

- ✓ Beldelerin taşınmazları komisyon kararıyla prensipte ilçe beledisine devredilir. Fakat Komisyon büyükşehir belediyesi ile su ve kanalizasyon idaresinin ihtiyaç duyacağı veya onların görev alanıyla ilgili olan taşınmazlar onlara devredilir.

➤ TAŞINIRLAR

- ✓ Belde belediyesinin sahip olduğu taşınırlar komisyon kararıyla ilgisine göre
 - 1) İlçe belediyesine
 - 2) Büyükşehir belediyesine
 - 3) Su ve Kanalizasyon İdaresine,devredilir.

- **Belde belediyelerinde çalışan personel Komisyon kararıyla;**
 - ✓ Su ve kanalizasyon hizmetlerinde çalışanlar su ve kanalizasyon idaresine,
 - ✓ **Büyükşehir belediyesi görev alanına göre işlerde çalışanlar büyükşehir belediyesine,**
 - ✓ *İlçe belediyesinin görev alanına giren işlerde çalışanlar ilçe belediyesine,*
devredilir.
- Belediye başkanı personeli devir ve paylaşırma için Komisyona bildirirken hangi personelin hangi işi yapmakta olduğunu belirtmesi gerekiyor. İlçede kurulan alt komisyonun da bu işi yapabilir.

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ KÖYLER

- Köyler personel, taşınır ve taşınmazlarını, varsa araçlarını, kamu kurumlarına olan alacak ve borçlarını bir ay içinde **kaymakamlık kanalıyla** katılacakları ilçe belediyesine bildirmek zorundadır.
- **Köylerin bazı tasarrufları sınırlandırılmaktadır.**
 - ✓ Taşınmazların tahsisi ve kiralınması
 - ✓ **Araçların satışı**
 - ✓ İş sözleşmesinin yapılması
 - ✓ **Tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi aşmayan borçlanmalar**

katılacak ilçe belediyesinin iznine/onayına tabidir.

➤ **Köylerin sahip olduğu,**

- ✓ Taşınmazların satışı,
- ✓ **Köy tüzel kişiliğinin sona ereceği tarihi aşan borçlanmalar**

İçişleri Bakanlığının onayına tabidir. (Müracaatlar valilik kanalıyla yapılacaktır. Valiliğin uygun görüşü aranmaktadır.)

➤ **Köylerin sahip olduğu ,**

- ✓ Personeli (6 Aralık 2012 /**Ordu için 22 Mart 2013** tarihi itibarıyla en az 6 aydır sigortalı çalıştırılanlar),
- ✓ **Taşınmazlar,**
- ✓ Taşınırılar,
- ✓ **Hak, alacak,**
- ✓ Borçları

komisyon kararıyla ilgisine göre büyükşehir belediyesine, bağlı idareye ve ilçe belediyesine devredilir.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE DÖNÜŞEN İL BELEDİYESİ

- 6360 sayılı Kanunla büyükşehir belediyesine dönüşen İl Belediyesinin sahip olduğu
 - ✓ Her türlü taşınır
 - ✓ Taşınmaz (Arsa, Bina)
 - ✓ Personel (Memur, Daimi işçi, Sözleşmeli çalışan)

komisyon kararıyla ilgisine göre **büyükşehir belediyesi** ve su ve kanalizasyon idaresi (bağlı kuruluş) ile **ilçe** belediyeleri arasında paylaşılır.

➤ 6360 sayılı Kanunla büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen belediyelerce yürütülen

- ✓ **Su ve kanalizasyon**
- ✓ **Katı atık depolama ve bertaraf**
- ✓ **Ulaşım ve toplu taşıma**
- ✓ **Terminal**
- ✓ **Toptancı halleri**
- ✓ **Mezbaha**
- ✓ **Mezarlık**
- ✓ **Numarataj**
- ✓ **İtfaiye**

hizmetlerine ilişkin **personel**, her türlü **taşınır ve taşınmaz** malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik **yatırım**, hak, **alacak ve borçları**, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılır.

30 BÜYÜKŞEHİRDE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ

- Büyükşehirlerde Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ilk mahalli idareler seçimine kadar tüzüklerindeki hükümlere göre tasfiye edilir.
- **Bu süre zarfında Köylere Hizmet Götürme Birlikleri normal faaliyetlerine devam ederler.**
- Kanunun yürürlüğe girdiği 06.12.2012 (Ordu için 22.03.2013) tarihinden itibaren kendini feshedeceği tarihe kadar birlik;
 - ✓ **Yeni personel alımı yapamaz. Fakat mevcut personellerinin sözleşmelerini yenileyebilir.**
 - ✓ Taşınmaz ve demirbaş alımı yapamaz.
 - ✓ **Taşınır ve taşınmazlarını satamaz.**
 - ✓ Birlikler tüzel kişiliği sona ereceği tarihi geçecek şekilde veya mevcut hizmet alımlarının kapsamını ve personel sayısını genişletecek şekilde hizmet alımı sözleşmesi yapamayacaktır.
 - ✓ **Borçlanma yapamaz.**

3. MAHALLİ İDARELERDE OLUŞAN İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA DEVRİ

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELEDİYELERDE OLUŞAN NORM KADRO VE İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA NAKLİ

- İlde kurulan devir, tasfiye ve paylaştırma komisyonu ilk mahalli idareler seçiminde tüzel kişiliği sona erecek il özel idaresi, belde belediyeleri ve köylerin sahip olduğu personeli (**memur, kadrolu işçi, sözleşmeli çalışan**) büyükşehir belediyesi, bağlı idare ve ilçe belediyeleri arasında paylaştırır.
- Komisyonca yapılan devir ve paylaştırma sonucunda
 - ✓ **Büyükşehir belediyesinde,**
 - ✓ Büyükşehir belediyesi bağlı idaresinde (Su ve kanalizasyon idaresinde),
 - ✓ **Büyükşehir ilçe belediyesinde,**

oluşan norm kadro ve ihtiyaç fazlası personel, belediye başkanı tarafından seçimden sonra **üç ay** içinde tespit edilerek Komisyona bildirilir.

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELEDİYELERDE OLUŞAN NORM KADRO VE İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA NAKLİ

- **Komisyon, belediyelerden ve bağlı idarelerden gelen ihtiyaç fazlası personel listelerini**
- ✓ **Belediye Kanununun 49 uncu maddesindeki oranlar (yüzde 30, yüzde 40)**
 - ✓ **Kurumun bütçe dengesi**
 - ✓ **İl veya ilçe nüfusu**
 - ✓ **Kurumun yürütmekle görevli olduğu hizmetin gereği**
 - ✓ **İl veya ilçenin coğrafi genişliği**
- kriterlerini değerlendirerek ihtiyaç fazlası personeli tespit eder.**

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELEDİYELERDE OLUŞAN NORM KADRO VE İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA NAKLİ

- Komisyon listelerin kendisine gelişinden itibaren en geç **45 gün** içerisinde ihtiyaç fazlası personel listesini kesinleştirerek **valinin onayına** sunar.
- **Valiler tarafından onaylanan ihtiyaç fazlası personel listeleri en geç 10 gün içinde İçişleri Bakanlığına gönderilir.**
- İçişleri Bakanlığı illerden gelen ihtiyaç fazlası personel listelerini Devlet Personel Başkanlığına bildirir.
- **Devlet Personel Başkanlığı ihtiyaç fazlası personel listelerinin kendisine ulaşmasından itibaren 3 ay içinde, personelin tercihlerini alarak, kamu kurum ve kuruluşlarına atamalarını yapar.**
- Ataması tebliğ edilen memur ve sözleşmeli personel yasal süre içinde, daimi işçiler ise **5 iş günü** içinde yeni görev yerinde işe başlamak zorundadır.
- **Ataması tebliğ edilen daimi işçiler 5 gün içinde yeni iş yerlerinde göreve başlamazsa atamaları iptal edilerek iş sözleşmeleri sona erdirilir.**

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELEDİYELERDE OLUŞAN NORM KADRO VE İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA NAKLİ

- İhtiyaç fazlası olduğu tespit edilen personel, Devlet Personel Başkanlığınca nakledildiği kurumda göreve başlayıncaya kadar eski kurumlarında çalışmaya devam eder. Bu personelin her türlü mali ve sosyal hakları çalıştıkları kurum tarafından karşılanır.
- **Kamu kurum ve kuruluşlarına devredilen sözleşmeli personelin mali ve sosyal hakları, devredildiği tarihteki sözleşme hükümlerine göre belirlenir. Bu personelin mevcut sözleşmelerinin süresinin bitmesinden sonra yeni sözleşmeleri 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi çerçevesinde belirlenir.**

30 BÜYÜKŞEHİRDEKİ BELEDİYELERDE OLUŞAN NORM KADRO VE İHTİYAÇ FAZLASI PERSONELİN TESPİTİ VE KAMU KURUMLARINA NAKLİ

- Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları;
 - ✓ Toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi
 - ✓ Toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2012 yılı Eylül ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi

hükümlerine göre belirlenir.
- 6360 sayılı Kanun kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına devredilen personelin devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devrolan kurum sorumlu tutulmaz. Kıdem tazminatına ilişkin hükümler hariç.

4. SU VE KANAL İDARESİ

- **20/11/1981 tarih ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla;**
 - ✓ **İstanbul Büyükşehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini tek elden yürütmek ve işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.**
 - ✓ **Su ve Kanalizasyon İdaresi, büyükşehir belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluştur.**
- **1986 yılında 3305 sayılı Kanunla 2560 sayılı Kanuna Eklenen 5 inci madde ile su ve kanalizasyon idarelerinin diğer büyükşehir belediyelerinde de kurulabilmesi sağlanmıştır.**

- Aynı Kanunla 2560 sayılı Kanuna eklenen Geçici 10 uncu madde ile diğer büyükşehir belediyelerinde kurulacak su ve kanalizasyon idarelerinin **adına, kadrolarına, mevcut personelinin ve mal varlığının devrine ilişkin esasların** İçişleri Bakanlığı'nın teklifi ve Bakanlar Kurulu'nun kararı ile tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu maddede sözü edilen esaslar;

- ✓ 11/3/1987 tarih ve 87/11594 sayılı,
- ✓ **8/9/1989 tarih ve 89/14524 sayılı,**

Bakanlar Kurulu Kararları ile tespit edilmiştir.

- **İSKİ'nin görev alanı,**

- ✓ Büyükşehir belediye sınırlarıdır.
- ✓ **İçişleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının teklifi, Bakanlar Kurulu kararı ile bu alan genişletilebilir.**

➤ İSKİ'nin yönetim sistemi;

- ✓ Genel Kurul,
- ✓ Yönetim Kurulu,
- ✓ Denetçiler,
- ✓ Genel Müdürlük

❑ Genel Kurul,

Büyükşehir belediye meclisidir. Meclis, İSKİ Genel Kurulu olarak her yıl Mayıs ve Kasım aylarında özel gündemle toplanır.

❑ **Yönetim Kurulu,**

- ✓ **Bir başkanla beş üyeden oluşur.**
 - **Büyükşehir belediye başkanı (yönetim kurulunun başkanı)**
 - **Genel Müdür,**
 - **Genel müdür yardımcılarında hizmette en eski olanı,**
 - **Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile atanan 3 üye.**
- ✓ **Yönetim Kuruluna atanan üyelerin hizmet süresi 3 yıldır.**
- ✓ **Yönetim Kurulu, olağan olarak her hafta, belirli günlerde toplanır.**
- ✓ **Toplanma, salt çoğunluğun sağlanması ile olur. Kararlar oyçokluğu ile alınır.**

➤ **Yönetim Kuruluna atanabilmek için;**

- ✓ **İSKİ'nin konusuna giren teknik işlerde, yöneticilikte veya işletmecilikte uzmanlaşmış bulunmaları,**
- ✓ **Uzmanlıklarına uygun yüksek öğrenim görmüş olmaları**

gerekir.

❑ Denetçiler,

- ✓ İSKİ'nin işlemleri, genel kurul tarafından seçilen iki denetçi tarafından denetlenir.
- ✓ Görev süresi iki yıldır.
- ✓ Hazırlanan raporlarını Genel Kurula ve Büyükşehir Belediye Başkanına sunarlar.
 - Ayrıca Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulunun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.
 - Bilanço ve faaliyet raporunun Genel Kurulca onaylanmasıyla, Yönetim Kurulu ve denetçiler ibra edilmiş olur.

➤ **Denetçi seçilebilmek için;**

- ✓ **Mühendislik, hukuk, ekonomi ve işletme konularından en az birinde yüksek öğrenim görmüş ve uzmanlaşmış bulunmak**
- ✓ **Aynı konuda en az 10 yıl görev yapmış olmak gerekir.**

❑ Genel Müdürlük,

- **İSKİ Genel Müdürü Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır.**
- **Genel Müdürlük hizmetlerinin yürütülmesinde 4'ü geçmemek üzere yeteri kadar genel müdür yardımcısı bulunur.**
- **Genel Müdür yardımcıları Genel Müdürün teklifi üzerine Büyükşehir Belediye Başkanının onayı ile atanırlar.**
- **Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar Genel Müdürlüğe atanacaklarda da aranır.**

İSKİ yetkilileri hakkında soruşturma ve kovuşturma:

➤ **Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle;**

✓ **İSKİ Genel Müdürü,**

✓ **Yönetim Kurulu üyeleri,**

4483 sayılı Kanun hükümlerine tabidir (Ek Madde 3).

➤ **Diğer personeli ise genel hükümlere tabidir.**

- **Genel Müdürlük, hizmetin gerektirdiği sayıda daire başkanlığı, müdürlük ve bunlara bağlı alt kademe birimlerinden teşekkül eder.**
- **Su ve Kanalizasyon İdaresi;**
 - ✓ **Daire Başkanları,**
 - ✓ **Teftiş ve Kontrol Kurulu Başkanı,**
 - ✓ **1 inci Hukuk Müşaviri**

Genel Müdürün teklifi, yönetim kurulunun kararı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının onayı ile atanır.

➤ **Bu idarelerdeki;**

- ✓ **Müdürler,**
- ✓ **Teknik Elemanlar,**
- ✓ **Avukatlar,**
- ✓ **Müfettişler,**
- ✓ **Doktorlar**

Genel Müdürün teklifi üzerine Yönetim Kurulu kararı ile,

➤ **İSKİ'nin diğer personeli,**

Genel Müdür tarafından atanır.

- **5216 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince Büyükşehir belediyesi teşkilâtı;**

Norm kadro esaslarına uygun olarak;

- ✓ **Genel sekreterlik,**
- ✓ **Daire başkanlıkları ve**
- ✓ **Müdürlüklerden oluşur.**

- **Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur.**

- **5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi gereğince; Belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadroları, İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenen ilke ve standartlar çerçevesinde, belediye meclisi kararıyla belirlenir.**

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe göre;

Belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri;

- ✓ **hukuki durumları ve**
- ✓ **hizmet özelliklerine göre**

altı ana gruba ayırmıştır.

Bunlardan;

- ✓ **(A) Grubu olanlar Büyükşehir Belediyelerini,**
- ✓ **(E) Grubu olanlar ise Belediye Bağlı Kuruluşlarını,**

ifade etmektedir.

Yönetmelik (ek: 2) bu ana grupları kendi içinde alt gruplara ayırmaktadır.

Nüfus durumlarına göre;

- ✓ **(A) Grubu: Büyükşehir Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetveli 5 alt grup,**
- ✓ **(E) Grubu: Belediye Bağlı Kuruluşları Norm Kadro Standartları Cetveli 8 alt grup,**

olarak tespit edilmiştir.

Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Kadro Unvanları Listelerinden (I), (II) ve (III) sayılı listelerde belirtilen unvanlar kullanılarak idarî birimler oluşturulur.

SU VE KANALİZASYON İDARESİ TEŞKİLAT YAPISI

S.NO	GRUBU	TÜRÜ	NÜFUS ARALIĞI	GENEL MÜDÜR	GENEL MÜDÜR YRD	DAİRE BAŞKANI KADROLARI TOPLAMI	ŞUBE MDR KADROLARI TOPLAMI
1	E1	İSKİ	0-499 999	1	2	10	27
2	E2	İSKİ	500 000-999 999	1	3	12	33
3	E3	İSKİ	1 000 000- 2 499 999	1	3	14	40
4	E4	İSKİ	2 500 000- 7 499 999	1	3	20	57
5	E5	İSKİ	7 500 000 VE ÜZERİ	1	4	25	120
6	E6	ESHOT	-	1	3	12	44
7	E7	EGO	-	1	3	13	48
8	E8	İETT	-	1	3	14	52

SU VE KANALİZASYON İDARESİ TEŞKİLAT YAPISI

GRUBU	TÜRÜ	NÜFUS ARALIĞI	GENEL MÜDÜR	GENEL MÜDÜR YRD	YÖNETİM KURULU ÜYESİ	TEFTİŞ KURULU BŞK	STRATEJİ GELİŞTİRME D. BŞK	BİLGİ İŞLEM D. BŞK	İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ D. BŞK	İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM D. BŞK	DESTEK HİZMETLERİ D. BŞK	DİĞER D. BŞK(*)
E1	İSKİ	0-499 999	1	2	3	1	1	1	1			6
E2	İSKİ	500 000-999 999	1	3	3	1	1	1	1			8
E3	İSKİ	1 000 000-2 499 999	1	3	3	1	1	1	1			10
E4	İSKİ	2 500 000-7 499 999	1	3	3	1	1	1		1	1	15
E5	İSKİ	7 500 000 VE ÜZERİ	1	4	3	1	1	1		1	1	20
E6	ESHOT	-	1	3		1	1	1		1	1	7
E7	EGO	-	1	3		1	1	1		1	1	8
E8	İETT	-	1	3		1	1	1		1	1	9

SU VE KANALİZASYON İDARESİ TEŞKİLAT YAPISI

S.NO	GRUBU	TÜRÜ	NÜFUS ARALIĞI	MEMUR KADROLARI TOPLAMI	SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARI TOPLAMI	GEÇİCİ İŞÇİ KADROLARI TOPLAMI	TOPLAM PERSONEL SAYISI
1	E1	İSKİ	0-499 999	340	170	34	544
2	E2	İSKİ	500 000-999 999	412	206	42	660
3	E3	İSKİ	1 000 000- 2 499 999	546	273	55	874
4	E4	İSKİ	2 500 000- 7 499 999	1.384	692	139	2.215
5	E5	İSKİ	7 500 000 VE ÜZERİ	3.785	3.785	379	7.949
6	E6	ESHOT	-	608	304	61	973
7	E7	EGO	-	848	424	85	1.357
8	E8	İETT	-	1.508	4.436	151	6.095

- Mahalli idareler kendi alt grupları için belirlenen kadro unvan listesinde yer alan memur ve sürekli işçi kadro unvanları dışında kadro unvanı kullanamaz ve bu unvanlar dışında yeni unvan ihdas edemez.
- Memur kadroları ile sürekli işçi kadroları bu Yönetmeliğe uygun olarak meclisler tarafından ihdas edilir.
 - ✓ Boş memur kadrolarında sınıf, unvan ve derece değişikliği ile boş memur kadrolarının iptali ve dolu kadrolarda derece değişikliği meclis kararı ile yapılır.

- **Belediye ve bağlı kuruluşları, norm kadroya uygun olarak 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan unvanlardaki personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir.**
 - ✓ **Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz.**
 - ✓ **Bu madde hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı tarafından unvanlar itibarıyla getirilecek sınırlamalara uyulur.**

- **İçişleri Bakanlığı'nın 16/01/2007 tarih ve 2007/10 sayılı genelgesi**
- **Belediyelerde kullanılacak geçici iş pozisyonları** bu kurum ve kuruluşlar için norm kadro standartları cetvellerinde belirlenen memur norm kadro standardı toplamının **yüzde yirmisini geçmemek üzere** tam yıl esasına göre hesaplanması sonucu adam/ay sayısına göre meclis tarafından yıllık olarak belirlenir.
- **Belediye bağlı kuruluşlarında bu oran yüzde ondur.**

➤ **İSKİ'nin gelirleri;**

- ✓ Su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık, tarifesine göre **abonelerden alınacak ücretler,**
- ✓ **Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca, su ve kanalizasyon tesislerinden yararlananlardan ilgili belediye adına alınacak katılma payları,**
- ✓ Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankası'na 5779 sayılı "İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus esasına göre dağıtılan payın **% 10'u,**
- ✓ **Diğer gelirlerden**

oluşmaktadır.

**MEVCUT BÜYÜKŞEHİRLERDE
SU VE KANALİZASYON İDARESİ GBV GELİRLERİ PAYI**

S.NO	İL ADI	2010	2011	2012	SEÇİM SONRASI
		Bağlı İdare	Bağlı İdare	Bağlı İdare	
		10,00%	10,00%	10,00%	
1	ADANA	23.429.239,43	28.550.709,45	30.924.052,88	44.011.427,03
2	ANKARA	64.525.654,89	79.501.910,45	87.013.111,06	100.000.006,97
3	ANTALYA	14.318.966,59	17.962.938,08	19.923.524,39	44.771.834,34
4	BURSA	27.785.888,63	34.184.580,63	37.261.892,47	53.346.554,44
5	DİYARBAKIR	12.510.029,62	15.131.076,99	16.732.175,69	34.274.656,09
6	ERZURUM	5.516.554,23	6.588.205,75	7.311.537,19	22.328.943,00
7	ESKİŞEHİR	9.248.776,35	11.294.741,01	12.397.966,09	18.871.428,56
8	GAZİANTEP	19.405.924,70	24.057.562,09	26.641.049,26	35.045.970,23
9	İSTANBUL	191.548.711,75	235.374.230,25	257.809.149,76	258.409.584,07
10	İZMİR	49.102.061,80	60.185.147,67	64.379.321,79	78.381.700,05
11	KAYSERİ	13.665.798,87	17.042.634,35	18.685.785,20	28.799.715,38
12	KOCAELİ	21.319.499,77	26.187.279,21	28.680.664,93	31.257.405,29
13	KONYA	15.035.234,84	18.585.593,04	20.531.934,81	50.041.990,26
14	MERSİN	12.620.556,70	15.130.520,87	16.437.922,95	36.254.269,99
15	SAKARYA	8.213.409,09	10.061.719,51	11.037.259,88	18.212.142,49
16	SAMSUN	7.786.060,68	9.543.650,64	10.289.113,35	26.503.811,00

**YENİ KURULAN BÜYÜKŞEHİRLERDE
SU VE KANALİZASYON İDARESİ GBV GELİRLERİNDEN ALINACAK PAY**

S.NO	İL ADI	SEÇİM SONRASI
1	AYDIN	21.265.567,31
2	BALIKESİR	26.097.643,53
3	DENİZLİ	21.365.371,62
4	HATAY	29.430.205,80
5	KAHRAMANMARAŞ	24.221.856,97
6	MALATYA	18.025.396,71
7	MANİSA	29.453.610,19
8	MARDİN	17.101.593,31
9	MUĞLA	19.852.039,51
10	ORDU	15.288.449,38
11	ŞANLIURFA	37.994.111,22
12	TEKİRDAĞ	17.531.248,26
13	TRABZON	15.698.816,66
14	VAN	25.064.281,39

BÜYÜKŞELİRLERDE
SU VE KANALİZASYON İDARESİ GBV GELİRLERİ PAY TOPLAMI

TOPLAM	16 Bağlı İdare Payı			30 Bağlı İdare Payı
	10,00%			SEÇİM SONRASI
	2010	2011	2012	
	496.032.367,92	609.382.500,00	666.056.461,69	1.198.901.631,04

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanuna göre;

➤ Belediye ve bağlı idarelerce;

- ✓ **Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,**
- ✓ **Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi durumlarında;**

faydalanan gayrimenkul sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır.

➤ Ayrıca;

- ✓ **Yeni içme suyu şebeke tesisleri yapılması,**
 - ✓ **Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.**
- hallerinde;**

dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkul sahiplerinden Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır.

Harcama Katılma Payları,

- Bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan yapılan işlerde, bu hizmetler dolayısıyla yapılan giderlerin tamamıdır.
- Yapılacak giderler peşin ödendiği takdirde, ilgililerden **yüzde yirmi beş noksanı ile alınır.**
 - ✓ Ancak, bu giderler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İller Bankası tarafından tespit edilen rayiç ve birim fiyatlarındaki tutarı geçemez.
 - ✓ **Devlet yardımları, bu işler için yapılacak bağış ve yardımlar ile istimlak bedelleri giderler tutarından indirilir.**
- Bu paylar, bina ve arsalarda vergi değerinin yüzde 2'sini geçemez.

Harcamalara Katılma Payları;

- **Hizmeti veren belediyelerin görüşü alınmak suretiyle, 1/2'ye (peşin ödemede 1/3'e) kadar indirmeye, pay çeşitlerine göre farklılaştırma yapmaya ve nüfuslarına göre belediyeler itibariyle tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.**
- **Bu payların tahakkuku, hizmet tamamlanıp halkın istifadesine sunulduktan sonra yapılır.**
 - ✓ **İlgililer, payları peşin ödemeyi kabul etmeleri halinde, yazılı başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde tahakkuk ettirilir.**
- **İbadet yerleri ile ilgili tahakkuk yapılmaz.**

Harcama Katılma Payları;

- Tahakkuk cetvelleri bir ay süre ile belediye ilan yerlerine asılması suretiyle ilan edilir.
 - ✓ Katılma payları tutarları mükelleflere ayrıca tebliğ olunur.
- İlan ve tebliğ edildiği yılı takip eden yıldan itibaren iki yılda ve dört eşit taksitte, peşin ödemelerde ise tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil olunur.
- Ödeme sürelerini, ilgili belediyelerin teklifi üzerine, 5 yıla (peşin ödemelerde bir yıla) kadar uzatmaya ve buna göre taksit sürelerini tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Harcama Katılma Payları;

- **Bakanlar Kurulunca bu yetkinin kullanılması halinde, uzatılan ödeme süreleri için belediyeler, belediye meclislerinin kararı üzerine ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca alınan tecil faizi oranını aşmamak üzere faiz alabilirler.**
- **Satış, hibe ve trampa gibi devir hallerinde ferağ sırasında o tarihe kadar ödenmemiş taksitler peşin olarak tahsil olunur.**

Harcama Katılma Payları;

- **Bu paylara tabi gayrimenkullerin listesi belediyelerce ilgili tapu dairelerine bildirilir. Bu gayrimenkullerin satış, hibe ve trampaları pay ödenmedikçe intikal işlemi yapılmaz.**
- **Harcamalara Katılma Paylarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.**

➤ 2560 sayılı Kanun gereğince ;

- ✓ Kanalizasyon şebekesi bulunan cadde ve sokaklardaki her taşınmazın kanalizasyona **bağlanma zorunluluğu**,
- ✓ **Yapı için belediyeden ruhsat isteyen gerçek ve tüzel kişiler, daha önce İSKİ'den su ve kanalizasyon durumu hakkında belge almak zorunluluğu**,
 - Yapıların durum belgesi alınmadan veya tesisatın durum belgesine aykırı olarak yapılması hallerinde **imar mevzuatının ruhsatsız yapılar hakkındaki hükümleri** uygulanır.
 - **İmar planlarının hazırlık safhasında altyapı tesisleriyle uyum yönünden İSKİ'nin de görüşünü almak şarttır.**

✓ Zararlı suların tasfiyesi

- İSKİ, fabrika, hastane ve diğer özellik gösteren su tüketim yerlerinden gelen kullanılmış suların kanalizasyon şebekesine verilmeden önce gerekiyorsa **özel olarak tasfiyesini** isteme hakkına sahiptir.
- **Bu kuruluş ve kurumlar verilen süre içinde özel tasfiyeyi yapmadıkları takdirde, İSKİ gerekli tesis ve işleri yapar ve giderlerini % 50 fazlasıyla ilgililerden tahsil eder**
- Kanalizasyon şebekesine verilmesi sakıncalı maddeler ile içme suyu alınan havzaların korunması için gereken tedbir ve düzenlemeler, 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümleri çerçevesinde Çevre ve Orman Bakanlığının uygun görüşü alınarak **Genel Müdürlükçe çıkarılacak bir yönetmelikle** belirlenir.

- **Bu yönetmelik hükümlerine aykırı davranışta bulunanların meydana getirdiği zarar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun uyarınca sebep olanlara ödettirilir.**
- **Kanalizasyon şebekesi ile içme suyu alınan havzalara zarar verenler ve bunları kirletenler hakkında Türk Ceza Kanununun Devlet malına karşı suç işleyenlere ilişkin hükümlerince kovuşturma yapılır.**

➤ **Su ve Kanalizasyon İdareleri;**

- ✓ **Su satışı,**
- ✓ **Kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması,**
- ✓ **Septik çukurların boşaltılması giderleri için**

ayrı tarifeler yapılır.

➤ **Bu tarifelerin tespitinde,**

- ✓ **Yönetim ve işletme giderleri,**
- ✓ **Amortismanları,**
- ✓ **Yenileme, ıslah ve tevsi masrafları**
- ✓ **(...) bir kar oranı**

esas alınır. (md 23)

➤ **Tarifelerin tespiti ile tahsilatla ilgili usul ve esaslar bir yönetmelik ile belirlenir.**

- **Yasa koyucu tarafından tarife tespitinde alt sınır belirlemiş ve "...%10'dan aşağı olmayacak nispetinde bir kâr oranı esas alınır."** hükmüne yer verilmiştir.
- Anayasa Mahkemesi 26.1.2012 tarih E: 2011/6, K:2011/6 kararında idarece sunulacak **su hizmetinin zaman içinde değişen şartlara göre farklı kârlılık oranlarını gerektirebilmesi nedeniyle** su bedelinin tespitinde uygulanacak kârlılık oranının belirlenmesi ölçülü ve adil olmaları koşuluyla **idarenin takdirine bırakılması** gerektiği gerekçesiyle iptal etmiştir.

➤ **2560 sayılı Kanun'a göre;**

Bakanlar Kurulu Kararı ile su ve kanalizasyon işleri İSKİ'ye verilecek belediye ve köyler ile yakın çevresindeki belediye ve köylerin İstanbul Belediyesine bağlanmaları halinde;

Bu belediye ve köylerin

- ✓ **Mevcut su, kanalizasyon tesisleri,**
- ✓ **Bunlarla ilgili taşınır ve taşınmaz malları,**
- ✓ **Hak ve borçları,**
- ✓ **Personeli,**

tüm özlük hakları ile birlikte bir protokolle İSKİ'ye devredilir (md.26).

TEŞEKKÜR EDERİM

SÜLEYMAN ELBAN

0 505 466 5758

suleyman.elban@icisleri.gov.tr